

SLOVENSKI NAROD

Izjava vseh dan popoldne, izjemni nedelje in praznike — inserati do 80 petih
vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih
vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kaniževa ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.,
telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65;
podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Nemški dnevi v Rimu:

Kraljeva in Hitlerjeva zdravica

Prvi dan Hitlerjevega bivanja v Rimu je potekel po določenem programu — Pozornost so zbudili
dolgi razgovori med Hitlerjem in Mussolinijem, o katerih pa čuvajo strogo tajnost

Rim, 5. maja. Prvi dan Hitlerjevega obiska v Rimu je potekel točno po določenem programu. Popoldne se je Hitler poklonil grobovom italijanskih kraljev, grobu Neznanega junaka in grobovom žrtv fašistične revolucije. Popoldne je prisostvoval večerji fašistične mladine, ki je pred nemškimi gosti razkazala dosedanje uspehe predvojaške fašistične vzgoje. Najzanimivejši dogodki večeršnjega dne so bili medsebojna obiska Hitlerja in Mussolinija,

ki sta imela pri tej priliki skoro dve uri trajajoče razgovore in slavnostna večerja na dvoru, pri kateri sta italijanski kralj in cesar ter Hitler izmenjala zdravice. Ob enem z razgovori, ki sta jih imela Mussolini in Hitler, so imeli važne razgovore tudi zastopniki italijanskega in nemškega generalnega štaba. Sredi Hitlerja odstopoval v Neapelj k velikim manevrom italijanske vojne mornarice.

je v zelo dobrih odnosih s sosedi Češko-slovaške, z Nemčijo, Poljsko in Madžarsko. Pričakujejo, da bo Nemčija ponudila Italiji kompenzacije za izgube, ki jih je morala utrpeti zaradi priključitve Avstrije k Nemčiji.

stojni krogi so prepričani, da je ta korak Italije nov dokaz njenega prijateljstva do Turčije. Brzotjavni, ki sta ju pri tej priložnosti izmenjala italijanski zunanji minister grof Ciano in turški zunanji minister Ruždi Aras, le potrjujejo ta vtis.

Pozdrav kralja in cesarja Hitlerju

Italijanski kralj in cesar je sredi prireditelja gala večerja na čast kancelarju Hitlerju. Na večerji so bili člani kraljevskega doma, najvišje osebnosti italijanskega javnega življenja in ministri nemške vlade, ki so v Hitlerjevem spremstvu. Med večerjo je kralj in cesar z naslednjo zdravico nazdravil Hitlerju:

ma. To prijateljstvo je danes in bo v bodoče sredstvo v službi evropskega miru, za katerega nemška in naša vlada s tolikim zaupanjem sodelujeta. Po navdušenju, ki vas je na vaši poti od italijanske meje do Rima pozdravljalo in po sprejemu, ki vam ga je pridelila prestolnica ob vašem prihodu, ste lahko premerili vso globino čustvovanja, ki ga Italija goji za vas in vašo domovino. Vemo, da nemški narod v polni meri deli ta čustva. Temu narodu, ki je Evropi s svojo kulturo in s svojimi ustvaritvami toliko žrtvoval in ki ga vi s čvrsto roko vodite k slavni bodočnosti, izražamo naše najgloblje želje. Dvigam čašo na vaše zdravje, na uspeh vašega dela in na napredek in srečo velikega nemškega naroda.

Hitlerjeva zahvala Italiji

Kancelar Hitler je odgovoril s temi besedami:

Vaše veličanstvo! Prosim, da izvolite sprejeti čustva moje globoke hvalečnosti za izrečeno mi dobrodošlico. Prijateljske besede vašega veličanstva potrjujejo vse simpatije, s katerimi me je italijanski narod počastil na poti po Italiji in tudi tukaj v Rimu, kjer mi je pridelil prisrčen in izredno lahek sprejem. To je bil zunanji izraz prisrčnega gostoljubja. To je dokaz trdnice notranje povezanosti obeh naših narodov v njunem razumevanju in njunih ciljih. Zato sem zelo srečen, da lahko v tem trenutku tolažim čustva mojega naroda, ki goji napram vašemu veličanstvu in napram italijanskemu narodu čustva prisrčne naklonjenosti in globoke prijateljstva. Ves nemški narod se obenem z menoj čudi izrednim uspehom, ki jih je s

svojo borbo dosegla Italija pod modro vladavino vašega veličanstva in pod vodstvom svojega genialnega reorganizatorja in šefa vlade na vseh poljih narodnega življenja vključil odporu nekega celega dela sveta. Vaše veličanstvo je samo omenilo globoke vezi, ki vežejo novo Italijo na novo Nemčijo. Sijajen sprejem, ki sem ga doživel v Italiji, dokazuje da goji fašistična Italija čustva iskrenega in neomajnega prijateljstva do nacistične Nemčije. To obojestransko prijateljstvo ni samo jamstvo za varnost obeh narodov, ampak je tudi trdno jamstvo za splošni mir. V tem duhu dvigam čašo in pijem na zdravje vašega kraljevskega in cesarskega veličanstva, na zdravje kraljice in cesarice in visokega kraljevskega doma kakor tudi za napredek in srečo velikega italijanskega naroda.

Francoske informacije o razgovorih med Hitlerjem in Mussolinijem

V ospredju so nemške kolonialne zahteve in češkoslovaško vprašanje

Pariz, 5. maja. Br. Posebni dopisnik agencije Havas poroča o večeršnjem sestanku med Hitlerjem in Mussolinijem:

V krogi nemške delegacije so s potekom prvega sestanka Hitlerja in Mussolinija zelo zadovoljni in optimistični. V italijanskih krogih je izrazilo posebno zadovoljstvo, da nosi Hitler poleg ključastega križa tudi znak fašističnega korpusa in fašistično bodalo. Kar se tiče samih razgovorov, poudarjajo v Hitlerjevi okolici, da ne gre za to, da bi se sklenila med Nemčijo in Italijo kakšna nova pogodba. Italija in Nemčija priznavata solidarnost Francije in Anglije, zahtevata pa s svoje strani, da Anglija in Francija prav tako priznata obstoj in nedotakljivost osi Rim-Berlin. Edina vprašanja, ki prav za prav še obstojata med obema blokoma velesil, je sedaj vprašanje nemških kolonij. Nemci upajo, da se bo tudi ta problem v kratkem rešil brez posebnih težav. Po vsem, kar je iz nemških krogov doslej znanega o večeršnjih rimskih razgovorih, se vidi, da Nemci postavljajo v ospredje svoje kolonialne zahteve. Pri tem namigujejo, da sedaj za uresničitev ideje pakta štirih velesil ni več nobene resne ovire. Važnost polagajo tudi na podarek, da Nemčija z zadovoljstvom in brez

vzdrževanja gleda na angleško-italijanski in na bodoči francosko-italijanski sporazum. Sedaj celo zatrjujejo, da vztrajanje Francije pri francosko-ruski pogodbi ne predstavlja več nobene ovire za morebitne francosko-nemške razgovore, ki pa bodo mogoče šele potem, ko bo prišlo najprej do razgovorov med Nemčijo in Anglijo. Češko-slovaško vprašanje označujejo v nemških krogih za vprašanje druge vrste, ki da ne igra nobene posebne vloge. Čeravno polagajo na rešitev tega vprašanja slej ko prej veliko važnost.

Martin poroča, po informacijah iz Berlina, da je Hitler v razgovorih z Mussolinijem načel vprašanje izrednega pomena. Prizadeval si je, da bi sklenil z Mussolinijem dogovor o razdelitvi vpliva obeh držav v Podunavju. Hitler bi rad dobil Mussolinijev pristavek za pritegnitev Madžarske v nemško interesno področje. Nemčija se ne more odreči madžarskemu žitu in Madžarska je bila doslej a Italijo v temi zvezi, skoraj bolj kakor Avstrijo, zaradi česar je Mussolinijev pristavek za Hitlerja bistvenega pomena.

Londonske domneve

Razdelitev interesnega področja v Srednji Evropi — Italijansko posredovanje v čsl. sporu?

London, 5. maja. o. »Times« poroča, da sta Hitler in Mussolini razpravljala o istih vprašanjih, ki so bila predmet razgovorov angleških in francoskih državnikov v Londonu. Ost Berlin-Rim gre preko Srednje Evrope in je jasno, da so v Rimu govorili predvsem o vprašanju sudetskih Nemcev v Češko-slovaški in o odnosih Nemčije in Italije napram Madžarski.

»Evening Standard« poroča, da je Hitler prinesel v Rim načrt o razdelitvi interesnih sfer v srednji in južnovzhodni Evropi med Italijo in Nemčijo.

»Daily Mail« objavlja kratek razgovor, ki ga je imel njegov poročevalec z Mus-

solinijem. Mussolini je izjavil, da za Hitlerjevega bivanja v Italiji niso določena nobena službena politična ali vojaška pogajanja, marveč samo polslužbeni razgovori. Francosko-italijanska pogodba bo podpisana že meseca maja.

Nasprotno poroča »Daily Telegraph« iz Rima, da bodo v Rimu razpravljali: 1. o sudetsko-nemškem vprašanju, 2. o Španiji, 3. o Trstu in 4. o sporu na Dalmatem vzhodu. Zatrjuje se, da bo Italija prevzela posredovalno vlogo med Nemčijo in Češko-slovaško in predlagala trajno rešitev, ki bo zadovoljila obe strani. Italijo smatrajo za posebno pozvano za tako posredovanje, ker

Pristop Italije k montreuškemu paktu

Rim, 5. maja. d. Uradno je bilo objavljeno, da je Italija pristopila k montreuškemu dogovoru o morskih ožinah. Svoj pristop je zavezovala doslej zaradi ovir, ki so nastale zaradi njenega izstopa iz Društva narodov. Pristop Italije k temu dogovoru, ki omogoča Turčiji ponovno ureditev Dardanel, so sprejeli zlasti v Londonu z zadovoljstvom ga znanje in menijo, da ni brez pomena, ker je bil izvršen tik pred Hitlerjevim prihodom v Rim.

Ankara, 5. maja. A. A. Pristop Italije k dogovoru v Montreuxu je napravil zelo ugoden vtis v turških krogih. Tukajšnji pri-

Nov valutni sporazum Amerike, Anglije in Francije

Delna devalvacija franka in dolarja v razmerju z angleškim funtom

Pariz, 5. maja. o. V tukajšnjih političnih in gospodarskih krogih je izzvala veliko senzacijo vest, da je bil v Washingtonu dosežen nov valutni sporazum med Francijo, Anglijo in Zedinjenimi državami. Po tem sporazumu se bosta frank in dolar v razmerju s funtom nekoliko devalvirala.

Pogajanja so se vršila v strogi tajnosti med francoskim in angleškim poslanikom v Washingtonu ter ameriškim finančnim ministrom Morgenthauom. Dosedanji valutni sporazum se v toliko spremeni, da se francoski frank devalvirata tako, da bo njegov tečaj na londonski borzi 170 frankov za funt, tečaj ameriškega dolarja pa se v razmerju s funtom zniža za 8 do 10 odstotkov. Glede franka je bilo sklenjeno, da bodo tudi Zedinjene države in Anglija za vsako ceno in v vseh okoliščinah branile novo določeni tečaj franka.

Na večeršnji seji francoske vlade je bil ta sporazum sprejet na znanje z velikim odobravanjem, posebno ker so zadnji francoski finančni ukrepi izzvali nerazpoloženje v finančnih krogih in na borzi. O današnji seji vlade ni bil izdan nikakr komunique, pač pa je ministri predsednik Daladier nocoj po radiu obirno utemeljeval nove francoske finančne ukrepe in obrazložil tudi najnovejšo revizijo ameriško-angleško-francoskega valutnega sporazuma.

Pariz, 5. maja. Br. Vlada je imela včeraj več ur trajajočo sejo, na kateri je prouče-

vala še nekatere uredbe, ki jih namerava izdati za odzdravljenje državnih financ in narodnega gospodarstva. Glavni del seje je bil posvečen določitvi pogojev za razpis obrambnega posojila; pogoji bodo najbrže že te dni objavljeni in posojilo razpisano sredi maja. Ker je poslanska zbornica do 31. maja na počitnicah, je min. predsednik Daladier popoldne govoril po radiu in obrazložil delo in stremeljenje vlade. V svojem govoru je obravnaval vse notranje in zunanje politične probleme, ki jih želi vlada čim prej rešiti. Opozarjal je na vedno tesnejše sodelovanje med Francijo in Anglijo na polju zunanje politike. Obirno je nato govoril o gospodarskem položaju Francije in o ukrepih, ki jih je podvzela vlada na vseh poljih, da bi dosegla trajno ozdravljenje na finančnem in gospodarskem polju. Za najvažnejši ukrep, ki ga pripravlja vlada, je označil vrsto sklepov za stabilizacijo franka, ki jo bo izvedla vlada v sporazumu z Anglijo in Zedinjenimi državami na osnovi trojnega valutnega sporazuma.

Iz davčne službe

Beograd, 5. maja. A. A. Premošeni so: za davkarja v 8. skupini k davčni upravi v Ljubljani-okolici Jakob Koselj; v Slov Konjice Viljem Hreščak iz Prevalja; v Crnomelj Viktor Martinac iz Ljutomer; v Ljutomer Anton Baskovac iz Novega mesta; v Kozeje Viktor Mlakar iz Šoštanj.

Izbirne tekme Saveza SKJ v Zemunu

V nedeljo in ponedeljek je bilo določenih prvih 9 tekmovalcev za Prago

Ljubljana, 5. maja. Naše sokolstvo se je pričelo intenzivno pripravljati za Prago. Tekmovadci so sicer večali predpisan vaje že čez zimo toda uradne skupne vaje in predtekmne so se pričele šele v februarju. Savez je priredil dve predtekmni le v delni tekmovalni tvarini, končna glavna tekma za izbirne tekmovalce, ki bodo vežbali v skupnem treningu, pa je bila 1. in 2. maja v Zemunu. Kakor pri zadnjih tekmah, so bili pripušteni h glavni izbiri tekmi le oni tekmovalci, ki so v prejšnjih pripravljalnih tekmah uspešno tekmovali in zato se je tretje izbirne tekme udeležilo le 11 tekmovalcev. Uspehi prvih petih tekmovalcev so bili zelo zadovoljivi in so pokazali dobro uvežbanost v obveznih in poljubnih sestavih kakor tudi v lahki atletiki. Ostali tekmovalci bodo morali v skupnem treningu še mnogo vežbati, da bodo pripravljeni vrsti do uspeha. Rezultati glavne izbirne tekme so bili naslednji:

1. Pristop (Jesenice), ki je bil že v obeh predtekmah prvi in je dosegel 128.4, 2. Kujundžić (Subotica) 120.2, 3. Primožič Maribor-matica) 117.3, 4. Vukičević (Zagreb) 113.8, 5. Skrbineš (Ljubljana-Matica) 112.3, 6. Strgar (Beograd), 7. Boltžar (Zagreb) — oba sta bila več let narasčajnika Ljubljanskega Sokola —, 8. Budja

(Beograd), 9. Lesjak (Celje), 10. Lapajne (Maribor), 11. Jovin (Sombor). Strokovno vodstvo SKJ je odredilo prvih 9 bratov za skupni trening, ki bo od 15. maja dalje v Pragi. Tja pridejo vsi tekmovalci vrst, včlanjenih v Savezu slovenske sokolske zveze s svojimi vodniki in bodo vežbali pod vodstvom načelnika SSS dr. Klingerja. Deset dni pred mednarodnim tekmovalstvom, to je okrog 20. julija, bo v Pragi zadnje odločilno tekmovalstvo naših tekmovalcev za končni sestav mednarodne vrste. Na tej izbiri tekmi bodo poleg bratov, ki bodo v skupnem treningu pripravljani, tudi tekmovalci Stukelj, Zupančič, Forte, Gregorka in Vadnav, ki se niso mogli udeležiti zadnjega izbirnega tekmovalstva. Upamo, da bo končni sestav naše vrste tak, da bo uspešno zastopala naše sokolstvo na mednarodnem tekmovalstvu. Upoštevati je namreč treba, da so se pričeli drugi narodi pripravljati na tekmovalstvo že dve leti poprej in da so drugi tekmovalci v dobri poziciji. Naše strokovno vodstvo v Beogradu ne posveča toliko pozornosti mednarodnim tekmovalnim vstvam, kakor bi bilo treba. Ko je pred leti dr. Murnik pripravil vrste, so bili tekmovalci res temeljito uvežbani in so na mednarodnih tekmah vedno zasedali častna mesta.

Politični obzornik

Knjiga kanonika Pilepiča

Kanonik Anton Piletič v Splitu je izdal, kakor smo že zabeležili, 103 strani obsega-jočo knjižico, ki ji je dal naslov »In aedificationem«, braci svečenicima o problemima naše Katoliške akcije. V predgovoru pravi Piletič, da je njegova knjižica namenjena samo duhovnikom in omejenemu krogu posvetnikov, vendar temu pa jo je dal tiskati v več tisoč izvodih in se po Hrvatskem prodaja po vseh knjigarnah in trafikah. Omenili smo že, da je Piletičeva knjižica podprla težnjo one hrvatske katoliške struje, ki se trudi, da bi škofje dali svoj pristanek na to, da bi dobil v hrvatskem katoliškem taboru absolutno nadvlado v svoje roke stalni seniorat, to so oni, ki delujejo na to, da bi se na Hrvatskem osnovala katoliška stranka, na katere čelu bi bili seveda oni. Ta brošura je torej eminenentno političnega značaja. Piletič v njej razpravlja uvodoma o posameznih oddelkih Katoliške akcije, o njenih začetkih, o mladinskem pokretu po vojni, o začetkih orlovstva, o sporih med starejšimi (seniori) in mladimi (sedaj križarji) in o kriticah teh sporov. Drugi del brošure je posvečen izključno napadom na križarje in na njihovega voditelja dr. Iva Protulipca. S tem hoče doseči, da bi škofje na svoji konferenci odstavili dr. Protulipca od vodstva križarjev, od vodstva »tajnega seniorata« pa vse one, ki so nad 30 let stari, na čelu glasila »Hrvatske straže« pa pustili kanonika dr. Janka Šimraka. Ako škofje pristanejo na te zahteve, iznesene v Piletičevi brošuri, postane vodja »tajnega seniorata« dr. Šimrak absoluten gospodar v hrvatskem katoliškem taboru in ustanovitve posebne hrvatske katoliške stranke bi bila nato samo še vprašanje najbližje bodočnosti. Značilno je, da je Piletič ljuto napadel dr. Protulipca predvsem zaradi tega, ker je v nekem svojem predavanju v zagrebškem radiu samo enkrat omenil — Boga. Še bolj značilno pa je, da je glavni del svoje brošure posvetil najhujšemu napadam na — dr. Vladka Mačka, kar jasno priča, da je pravi namen kanonika Piletiča ta, da spravi svojega poklicnega tovariša dr. Šimraka na konja, obenem pa spravi voditelja hrvatskega narodnega pokreta dr. Mačka ob ugled in veljavo ter s tem končno doseže, da bi tudi v hrvatskem javnem življenju prišli na krmla — klerikalci. Znano je, da je dr. Maček civilno poročen. Do seaj se mu ni upal še nihče tega očitati, Piletič je prvi, ki to ugotavlja in zato dr. Mačka ljuto napada. Kakor se čuje, bo škofovska konferenca obširno razpravljala o brošuri splitskega kanonika. Vsa hrvatska, a tudi vsa ostala jugoslovenska javnost je raooevna na katero stran se bo nagnil aeropag cerkvenih dostojanstvenikov in kumu bo prisodil oblast v hrvatskem katoliškem taboru — »katoliškim framasonom«, križarjem ali belgijcem?

Židovski protest proti Madžarski

Zeneva, 5. maja. Br. Izvršni odbor svetovnega židovskega kongresa je danes poslal obširne spomence francoski, angleški in ameriški vladi, v katerih protestira proti ukrepom madžarske vlade, ki hoče na podlagi poblasti nedavno sprejetega zakona docela izločiti iz gospodarskega življenja žide in jih na ta način uničiti. Židovski kongres prosi francosko, angleško in ameriško vlado za intervencijo v Budimpešti in za zaščito židovskega življa, ki je izpostavljen vedno hujšemu preganjanju.

Atentat v bolgarski gimnaziji

Sofija, 5. maja. t. V Gabrosu je bilo pred tremi tedni izključenih iz (tamošnje) gimnazije več dijakov, ker so se bavili s politiko. Danes so ti dijaki iz maščevanja izvršili atentat, ki le po naključju ni zahteval človeških žrtv. V dopoldanskih urah, ko je bil pouk, so se vthotapili v poslopje in postavili na hodniku pred ravnateljevo pisarno pekleniski stroj, ki je kmalu nato eksplodiral. Eksplozija je povzročila hudo razdejanje in veliko škodo, vendar pa ni bil nihče ubit. Solski sluga in ravnatelj sta dobila sicer težje, a ne nevarne poškodbe, dijaki in profesorji pa so preživeli le hud strah, zgodilo pa se ni nobenemu ničesar.

Premestitve v prometni službi

Beograd, 5. maja. A. A. Premošeni so: za inspektorja v 5. skupini na postajo Maribor-koroški kolodvor Konrad Merc, inspektor na glavnem kolodvoru; za višjega kontrolorja na postajo v Ljubljani N. Pirkmarjer, višji kontrolor v Mariboru; za kontrolorja v 7. skupini prometno-komercialnega oddelka Jožef Cundrič, kontrolor v Celju;

Borzna poročila.

Curij, 5. maja. Beograd 10, Pariz 12.60, London 21.750, New York 435.125, Bruselj 73.85, Milan 22.94, Amsterdam 242.70, Berlin 175.20, Dunaj 46, Praga 15.18, Varšava 82.90, Bukarešta 8.25.

Invalidi nestrpno čakajo na novi zakon

Kaj vse spada po invalidskem zakonu pod pojem nemoralno življenje

Ljubljana, 5. maja. Kdor vsaj nekoliko pozna razmere, v katerih živijo naši invalidi, bo pač lahko razumel, kako težko čakajo vojne žrtve na uveljavitev novega invalidskega zakona, ki bo baje kmalu prišel v razpravo v skupščini. Novi zakon bo odpravil mnogo krivic, ki jih trpe invalidi, vojne vdove in sirote zaradi določb prejšnjega zakona; te krivice so tako velike, da je zaradi njih nastalo pravo socialno vprašanje, ki sega globoko v vse življenje. Mnoge vojne žrtve so prisiljene berati, obsojene so v najhujšo bedo ter naglomu socialnemu propadanju. Nekatere določbe sedanjega invalidskega zakona so pravo žilo, ne le za invalide, temveč za socialno življenje sploh; zlobni ljudje, ki se hočejo maščevati nad reveži, vojnimi invalidi, jih lahko ovajajo, češ da žive nemoralno. Takšna ovadba pa pomeni, da revež izgubi invalidnino.

V starem zakonu iz l. 1925 se glasi določba (§ 56) o nemoralnem življenju takor: »... Zlasti se odzame za vselej invalidnina in državna pomoč vdovam, zaščitenim s tem zakonom, če se vobče vdado nemoralnemu življenju.« — V sedanjem zakonu, ki je izšel l. 1929, pa določa § 42 točka 10, da vdove nimajo več pravice do invalidnine, če se vdado tatinstvu, pijančenju, igranju na slepo srečo in vobče nemoralnemu življenju, ki škoduje ugledu invalidov. Vse to se mora ugotoviti s potrditvijo pristojnega oblasti.

Da boste spoznali, kaj vse spada pod pojem nemoralnega življenja, je treba navesti nekaj primerov. Predvsem morate vedeti, da vdova lahko izgubi invalidnino, če jo kdo ovadi, da ima prijatelja ali zaročenca. Neovržen dokaz, da je nemoralna, je pa, če je mati nezakonskega otroka.

To da koliko vdov je postalo žrtev lažnivih ovad! Ovadili so jih ljudje, ki se naslanjajo nad trpljenjem svojega bližnjega in ki so sami izpriječeni.

Vzroki nenadne podražitve moke in kruha V Mariboru in Kranju se je kruh že podražil, v Ljubljani se pa baje še bo

Ljubljana, 5. maja. V zadnjih desetih dneh se je pšenica podražila za 35 din pri metriskem stotu, in sicer od 185 din na 220 din. Ta podražitev se ne zdi naravna že zaradi tega, ker je prenegala. Samo po sebi se razume, da se je zaradi podražitve pšenice podražila tudi moka, nakar so začeli reagirati peki ter se nam napoveduje podražitev kruha, kjer se še ni podražil.

Gospodarstveniki, pa tudi spekulanti imajo seveda pripravljene kepe razlage, zakaj se je pšenica podražila tako naglo ter dosega dvakrat višjo ceno od cen na svetovnih tržiščih. Po mnenju nekaterih je treba pripisovati krivdo, da se je pšenica podražila, predvsem PRIZAD-ovi izvozni kampanji, češ, da je PRIZAD izvozil preveč pšenice, ker se je zanašal na previsoko ocenitev letine. Vendar to ni glavni vzrok in če pogledamo stvari do dna je izgovor na prevelik izvoz prišel spekulantom zelo dobro. Znano je, da spekulanti zelo radi spekulirajo z žitom sploh in ko se kmetje že prodali prideleci in ko se začne kazati prvi znaki, kakšna bo letina. Ko kmet več ne prodaja, cene vselej poskušajo, čeprav to še ne pomeni, da vletargovci z žitom nimajo več v zalogi žita in moke. Že sam izreden skok cen v zadnjih dneh kaže, da ne gre za naraven pojav ter da se pšenica ni mogla podražiti v nekaj dneh samo zaradi prevelikega izvoza. Ali so komaj zdaj zvedeli, da presežek lanske letine ni bil tako velik? In če so zvedeli šele zdaj (toda tako slabega mnenja ne smemo imeti o spekulanti), bi cene ne poskušale že v nekaj dneh na tako izredno višino, če bi ne imeli vnosa prstov spekulanti.

Znaki torej kažejo, da imajo večino žit

Čitajte, širite, naročajte 'Slovenski Narod'!

Kaj je z viško pošto?

Ljubljana, 5. maja. Znano je, da je bila tudi viška občina priključena k ljubljanski maršidki pa ne ve, da Rožna dolina, ona največjih ljubljanskih stanovaniških četrti, spada pod viško občino. To oretivale Rožne doline tudi prav posebno obžaluje.

Trditelje nad dostavljanjem pisemskih posilk v Rožni dolini se množe od leta do leta, a doselej še niso nič zalegle. Maršidka ljudje v zvezi z viško pošto sploh ne morejo razumeti. Da pošta nima pismonoše z ročno plačilo, temveč uslužbenca s pogodno plačo, bi ljudje že razumeli. Toda ne morejo razumeti, zakaj je za tako velik okolšč določeno, da vendar upravi pošte mora biti znano, kako neredno prejemajo ljudje pismenke pošiljke zaspise. Podobne primere bi lahko naveli le iz zapuščenih hrbovskih vasi. V najbolj oddaljene slovenske kraje, ki nimajo svoje pošte, prišpe pošiljke iz Ljubljane najdejo v dveh dneh. Viška pošta pa ne more konkurirati niti s podeželskimi poštami.

Dogaja se, da so že vse podeželske pošte dostavile revije, ki izhajajo v Ljubljani, ko jih šele začne dostavljati pismonoša v Rožni dolini. Pošiljke, ki niso navidez nujne, pismonoša dostavlja, ko nima več dela z zagnanimi pošilkami. Ljudje so potrošili in se doselej še niso javno pritoževali. Pritiskovalci so, da bo prej ali slej nered odpravljen, a doselej je ostalo vse po starem. Nekatere revije, ki so jih pismonoše v megle zametali še prejšnji teden, še zdaj niso

prispele v Rožno dolino. Prav tako so navadno zapostavljene tiskovine, ki jih ljudje v rešnici ne prejemajo posebno radi, n. pr. zloglasnih modrih kuvert v začetku meseca, toda vprašanje je, kako so zadovoljni s takšnim dostavljanjem odposiljatelji.

Če velja Rožna dolina za predmestje, jo je vendar treba upoštevati kot civilizirano naselje, kjer bi morali vladati dobri občinski ljudi, kar se tiče dostavljanja pisemskih posilk kakor bi bilo že zdavnaj treba. Če ni viška pošta ne more urediti dostavljanja posilk, kakor bi bilo že zdavnaj treba. Če ni sama odgovorna, naj pokaže na krivce, da se bomo lahko obrnili na pravi naslov.

Iz Celja

— Na Jurjevo v petek 6. t. m. bo služba božja v pravoslavni cerkvi sv. Save ob 9. dopoldne.

— V celjski bolnici je umrla v sredo v starosti 62 let primorska rojakinja in odlično narodna žena ga. Marija Rajerjeva, roj. Ferjančičeva, soproga posestnika Evžena Rajerja v Celju. Pogreb bo v petek ob 16. iz mirtavnice na mestnem pokopališču. V Prečni ulici št. 4. v Gaberju pri Celju je umrla v tork v starosti 74 let posestnica ga. Betka Esigova. Pokojnina bodi ohranjen blag spomin, svojem nam iskreno sočutje.

— Nesreča se potisa. V tovarni »Volk« v Celju je stiskalni stroj v tork zgrabil 19. letno delavko Marijo Kaesnikovo za levo roko in ji zmečkal mezinec. V St. Jurju ob juž. žel. je padel 29-letni delavec Alojz Arlič iz Šibenika pri St. Jurju v tork po-

škodno pri malaganju lema tako nesrečno s tovornega avtomobila, da si je prebil lobanjo in dobil tudi pretres možganov. Pri Sv. Lovrencu pod Prožnim je padel dveletni sinček tovarniškega delavca Albin Medved v tork popoldne doma po stopnicah in si zlomil leve nogo. V Crnah pri St. Janžu na Vinskih gorah je padla 68-letna posestnica. Na žena Franciška Ograjnikova pri delu na njivi tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Iste dne si je 47-letna sobarica Gerta Sotarjeva v Rimskih toplicah pri padcu zlomila levo nogo. Ponesrečeni se zdravijo v celjski bolnici.

Ponovna prošnja policijski upravi

Ljubljana, 5. maja. Stanovniki na Ruski cesti smo že ponovno opozorili na nevarno stanje, ki vlada tu ob najzgodnejših jutranjih urah. Kljub temu so ostale razmere v bistvu neizpremenjene. Okoliščini, ki prihajajo po slad, tabore slej ko prej ob stanovaniških hišah.

Večkrat je posredoval stražnik ter jim nakazal mesta ob nezadovoljni parceli. Od kar pa stražnika ni več, pomaknejo svojo črto zopet demonstrativno tik pod naša okna. Prvi razgrajati prihajajo sedaj že ob 3. zjutraj. Neznosni ropot vozil, vpitje in prekanje ljudi traja potem nepretrgoma 3 ure. Človek molče potrpi, ahi kar se tu dogaja dan za dnem že več mesecev, to res presega vse meje. Ze sedaj, ko imamo okna zaprta, je ropot neznošen. Kaj bo poleti, ko bomo imeli okna odprta, na to si niti misliti ne upamo. Začuden in ogorčen se vprašujemo, kako je mogoče, da policijska uprava to početje dovoli? Zakaj ne zaščiti meščanov proti tako grobi kršitvi nočnega mira?

Pivovarna odpre svoje dvorišče ob do- ločeni uri. Zakaj torej prihajajo ljudje že več ur prej? Prepovejte taborenje pred šesto uro! Na vsak način pa naj se odkaže ljudem v najkrajšem času drug prostor, kjer ne bodo delali tolike nadloge. Drevoval ob kopališču Ilirije bi bil najboljši prikladen. Tam ni ne hiš, ne prometa! Tam ne bi mogli nikogar.

Dokler se ta mučna zadeva ne uredi, je vsekakor nujno potrebno, da pride vsako jutro stražnik med 3. in 6. uro ter napravi red pod našimi okni.

Prizadeti stanovanci.

Willy Forstovo najnovejšo filmsko umetnino z **Serenada** IGO SYMON in HILDO KRAHL.

radi svetovnega klanja, ni mogoče izmeriti. Vsega ne bo mogel popraviti niti najboljši novi zakon; posledice segajo predaleč in trpljenja ni nikdar mogoče odtehtati niti s čistimi zlatniki. Toda tudi zlatnikov jim novi zakon ne bo nudil, temveč le skromno podporo, ki bo vsaj marsikomu omogočala, da bo ostal koristen član človeške družbe.

ta lanske letine v rokah židovskih in drugi spekulanti. Po nekem drugem mnenju pa imajo kmetje še precej žita, a ga zdaj ne morejo dovažati na trg zaradi poljskih del in zaradi slabih cest. Vendar je najverjetneje, da manjši posestniki v rešnici nimajo žita naprodaj ter da ga imajo v rokah le večji posestniki, ki se jim ne mudi prodajati in vletargovci z žitom. Tolažijo nas tudi, da bodo kmetje zaradi visokih cen začeli dostavljati na trg večje količine pšenice.

Podražitev pšenice in moke je že sledila podražitev kruha. V Mariboru peldi tehtajo na račun podražitve manj kruha. Baje se je kruh podražil tudi v Kranju. Samo po sebi se razume, da se nam obeta podražitev kruha tudi v Ljubljani. Najprej so kruh podražili beograjski peki, ki imajo nedvomno največje zaloge moke. Večje pekarnice imajo v zalogi za najmanj četrta leta moke, nekatere pekarnice, ki nimajo velikih skladišč, pa imajo sklenjeno pogodbo z mlinarji, da jim morajo pošiljati moko več mesecev po naprej določeni ceni. Na to se seveda ne ozirajo ter podražijo kruh ob prvi priliki, ko se lahko izgovarja jo na podražitev moke.

Podražitev moke in pšenice pomeni za Slovenijo še posebno nesrečo, ker ju moramo uvažati. Slovenija bo morala zaradi podražitve šteti več milijonov za najvažnejše živilo, s čimer se povečuje njena paskost.

Podražitev pšenice, moke in kruha pomeni za delavstvo izredno hud udarec v teh časih, ko mezdje še niso prilagojene niti podražitvi življenjskih potrebščin zadnjih let.

Podražitev pšenice, moke in kruha pomeni za delavstvo izredno hud udarec v teh časih, ko mezdje še niso prilagojene niti podražitvi življenjskih potrebščin zadnjih let.

Podražitev pšenice, moke in kruha pomeni za delavstvo izredno hud udarec v teh časih, ko mezdje še niso prilagojene niti podražitvi življenjskih potrebščin zadnjih let.

8 filmskega platna

— Kino Union: Javni škandal. V nekem ameriškem provincialnem mestecu se ožnamo urednik lokalnega lističa in začne objavljati roman »Grešniki«, ki kar razburi malomeščanske z bedastimi predsodki in lažno moralno natrpne glave starih dcvic in tercialk. Avtorica romana je mlado dekle (Irene Dunne), ki živi v krogu starih ter prisiljeno, zdravemu razumu in naturi zoperstavljajoče se življenje. Spozna se v velikem mestu s slikarjem Michelom (Melvyn Douglas), ki se potruji, da dekle oprosti bedastega okolja in mu pomaga do pristnejšega življenja. Dekle pride k sebi in za protiuslovno pomaga slikarju, da se oprosti svoje žene, od katere se še več let ločuje. S to zgodbo film duhovito biča zlate moralno maleda mesta in njenih prebivalcev. Po vsebini film ni nič epikalnega, zato pa je košček resničnega življenja v malem mestu prikazan z genijalno spretnostjo režiserja Boleslavskega. V krasnem tempu se vrste komični in duhoviti prizori. Irene Dunne je odlična interpretkinja mladega, življenja polnega dekleta, ki je prisiljeno živeti dvojno življenje, a napreduje le premazava vse ovire in si osvoji tudi aree svojega rešitelja. Kljub »amerikanizaciji« je ta film mojstrovina glede igre kakor glede režiješke obdelave. Naj ga ljubitelji dobrega filma iz provincialnega mesta Ljubljane ne zamude!

— Na Jurjevo v petek 6. t. m. bo služba božja v pravoslavni cerkvi sv. Save ob 9. dopoldne.

— V celjski bolnici je umrla v sredo v starosti 62 let primorska rojakinja in odlično narodna žena ga. Marija Rajerjeva, roj. Ferjančičeva, soproga posestnika Evžena Rajerja v Celju. Pogreb bo v petek ob 16. iz mirtavnice na mestnem pokopališču. V Prečni ulici št. 4. v Gaberju pri Celju je umrla v tork v starosti 74 let posestnica ga. Betka Esigova. Pokojnina bodi ohranjen blag spomin, svojem nam iskreno sočutje.

— Nesreča se potisa. V tovarni »Volk« v Celju je stiskalni stroj v tork zgrabil 19. letno delavko Marijo Kaesnikovo za levo roko in ji zmečkal mezinec. V St. Jurju ob juž. žel. je padel 29-letni delavec Alojz Arlič iz Šibenika pri St. Jurju v tork po-

škodno pri malaganju lema tako nesrečno s tovornega avtomobila, da si je prebil lobanjo in dobil tudi pretres možganov. Pri Sv. Lovrencu pod Prožnim je padel dveletni sinček tovarniškega delavca Albin Medved v tork popoldne doma po stopnicah in si zlomil leve nogo. V Crnah pri St. Janžu na Vinskih gorah je padla 68-letna posestnica. Na žena Franciška Ograjnikova pri delu na njivi tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Iste dne si je 47-letna sobarica Gerta Sotarjeva v Rimskih toplicah pri padcu zlomila levo nogo. Ponesrečeni se zdravijo v celjski bolnici.

Nemški in češko-slovaški porcelan

Ljubljana, 5. maja. Češkoslovaške gospodarske kroge čedalje bolj skrbi konkurenca nemške industrije porcelana na naših tržiščih. Nemčija izvažala leta do leta več porcelana k nam na škodo češkoslovaške industrije in izvoznikov.

Nemški izvoz porcelana v Jugoslavijo se je od leta 1926 podvojil, med tem ko se je češkoslovaški zmanjšal na polovico. Prejšnja leta je bila Češkoslovaška na prvem mestu pri izvozu porcelana v našo državo. Celotri četrtine porcelana pri nas je bilo češkoslovaško blago, a četrtino potrebo so krili nemški izvozniki.

Do l. 1935 se je češkoslovaški izvoz držal na lepi višini, nakar je nenadoma nastal zastoj. Nemški izvoz se je podvil, lani je pa nastalo še poslabšanje, ko se je nemški izvoz vrnil na prvo mesto, češkoslovaški pa padel na drugo.

L. 1926 so Češkoslovaški izvozili k nam za 20 milijonov din porcelana, Nemci pa le za 6 in pol milijona din. Lani je pa vrednost k nam izvoženega čsl. porcelana znašala samo 13 milijonov, nemškega pa že 15 milijonov. Tega ni mogoče pripisati na račun nemških manipulacij z marko ali nemških izvoznih premij. Krivdo morajo prevzeti naše Češkoslovaški sami, ker niso v primeri z Nemci dovolj podjetni. Nemci se uveljavljajo na naših tržiščih s sistematično organizacijo. K nam pošiljajo celo svoje izločbene aranje in dovoljujejo trgovcem ugodne plačilne pogoje, mnogo boljše kakor čsl. izvozniki. Razen tega čsl. tovarne niso dovolj solidne tudi v trgovskem pogledu. Zgodilo se je že, da so tovarne poslane svojim zastopnikom v naši državi nove vzorce porcelana in določile za nje cene. Čim je zastopnik blago prodal, je tovarna zvišala cene ter onemogočila trgovcu nadaljnjo prodajo.

Posebno zanimivo je, da je bila v Beogradu ustanovljena s češkoslovaškim kapitalom znana blagovnica Ta-Ta, ki je nedavno morala prenehati obratovati po oblastni prepovedi. Ta-Ta je bila največja odjemalka porcelana, a čeprav je bila ustanovljena s češkoslovaškim kapitalom, je prodajala predvsem izdelke nemškega koncerna Winterling.

Ukradena in izsledena konja

Ljubljana, 5. maja. V noči na ponedeljek sta bila posestniku Josipu Zagorju v Kaplji vasi pri Tržišču na Doljenškem ukradena iz hleva dva konja. Sledovi so vodili proti Mokronogu in dalje proti Trebnjemu. Zagor je o kraji konj takoj obvestil orožnike, ki so kmalu ugotovili, da sta bila konja odpeljana v Ljubljano. Orožniki so o tatvini obvestili tudi ljubljanske policije in se je eden izmed njih včeraj pripeljal v Ljubljano, da pogleda na sejmu, če nista konja tam. Tatovi pa so menda stitili zasebo in konj niso prignali na sejem.

O tatvini so bili obveščeni med drugim tudi orožniki v Hrušici, ki so popoldne izsledili ukradena konja v gozdu pri Sneberjah. Poleg sta bila dva mlada cigana, ki sta pa odnesla pete, predno so ju mogli orožniki prijeti. Ukradena konja so orožniki prignali v Ljubljano, kjer so ju izročili lastniku, ki je tudi prišel v mesto na sejem. Konja sta ukradla cigana Filip Levaković, star 19 let in pa neki 32letni Bazo. Tatinska cigana se najbolj skrivata neke v ljubljanski okolici.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri

Cetrtek, 5. maja: Nočna služba. Red Cetrtek

Petek, 6. maja: Ob 15. uri: Na ledeni plošči. Dijaška predstava. Izven. Globoko znizane cene od 14 din navzdol

Sobota, 7. maja: Izpit za življenje. Izven. Znizane cene

Nedelja, 8. maja: Pokojnik. Izven. Znizane cene

★

Snuderlovi trije skeci pod naslovom: »Lopovščine« so enodejanke, v katerih nastopajo samo trije igralci: Bratina, Danilova in Jan. Prvi skeč obravnava problem zaroke med dekletom in mladim možem, nečakom trgovca, čigar ljubica je bilo dekle poprej. Drugi skeč se godi v zdravniški ordinaciji ter prikazuje prestopke človekoljubnega zdravnika zoper zakon, tretji pa nudi vpogled v zapuščinsko zadevo, ki se obravnava v advokatski pisarni. Režijo ima B. Krefc.

OPERA
Začetek ob 20. uri

Cetrtek, 5. maja: Don Juan. Red B

Petek, 6. maja: zaprt

Sobota, 7. maja: Trubadur. Premijerski abonma.

Nedelja, 8. maja: Grofica Marica. Izven. Globoko znizane cene od 24 din navzdol

Ponedeljek, 9. maja: V kraljestvu palčkov. Proslava materinskega dne. Cene od 30 din navzdol

Obstreljen vlomilec

Ljubljana, 5. maja. V mestu in okolici je spet na delu nevarna vlomilska tolpa mladih pokvarjenec. Predsnočnim so si izbrali vlomilce Koseze, kjer so skušali vlomiti kar na treh krajih, pa so povsod imeli smolo. Najprej so se priplazili na dvorišče nekega posestnika ob banovinski cesti, pa se je zaradi ropota, ki so ga povzročili zbudila gospodinja in jih prepredila. Potem so odšli k drugi hiši, kjer jih je spet prepredil gospodar. Okrog 2 ponoči je začel lastnik Carmanove gostilne I. Kosi spodaj pri vratih ropot. Vstal je in pogledal skozi okno. V temi je opazil tri postavbe, ki so se stiskale k vratom, nakar se mu je zazdelo, da snemajo šipo v vratih. Kosi se je brž oblekel, se oborožil s samokresom in stopil po stopnicah v pritličje. Potihoma je skopil do vežnih vrat, kjer je en vlomilec baš odstranil šipo in posegel z roko po ključu, v ključavnici na notranji strani. V tistem trenutku je Kosi pomeril v vlomilca od blizu ustrelil v roko.

Vlomilec je zatulil in odskočil od vrat, ki jih je Kosi že naslednji hip odprl in se pogljal za bežečimi vlomilci. Ti so jo ubrali proti gozdu. Nekaj časa so se držali ceste nato pa so zavili čez travnike in njive.

Kosi jih je zasledoval in še parkrat ustrelil za njimi. Tik pred gozdom je enega tudi dohitel in ga podrl, pa se mu je končno le izmuznil in stekel za tovarišema v gozd.

Naslednje jutro je Kosi ugotovil, da je enega vlomilca res obstrelil, kar je bilo razvidno iz krvavih sledov, na cesti in pa na travniku, čez katerega so zbežali v gozd. Vlom je takoj prijavil na šišenski stražnici, ki je obvestila kriminalni oddel. Na zasledovanje vlomilcev je odšlo več detektivov, ki še vodijo preiskavo. Vlomilci so se sicer skrili, vendar bo moral ranjenec iskati zdravniške pomoči, ker bi se mu sicer utegnila rana zastropiti. Tako se bodo vlomilci slednjič le izdali.

Beležnica

KOLENDAR
Danes, Cetrtek, 5. maja katehizmi: Pij V. DANASNE PRIREDITVE

Kino Matica: Beli jorgovan

Kino Sloga: Beli tovor

Kino Union: Javni škandal

Muzejsko društvo občini zbor ob 17. v čitalnici Narodnega muzeja

Mladinska akademija ob 19.30 v frančiškanski dvorani

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec. Kongresni trg 12, Mr. Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Iz Ptujja

— Glavno cepljenje to v Ptujju zoper osepično obvezno za vse otroke, ki so stari nad tri mesece 10. t. m. na mestnem magistratu od 13. do 14. ure. K cepljenju se morajo pripeljati vsi otroci, ki še niso bili cepljeni.

— Ogenj je izbruhnil na gospodarskem poslopu posestnika Tumpaja Jakoba pri Sv. Lovrencu na Dr. p. Poslopje je pogorelo do tal in znaša škoda nad 20.000 din. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

— Vandalizem. V našem okraju se čisto dogaja, da neznanji zlikovci lomijo mlada sedna drevesca, nasajena ob banovinskih in državnih cestah. Zlikovci se ne zavedajo, da delajo s tem samim sebi veliko škodo, kajti pogosto pravega krivca ne morejo najti in mora povzročeno škodo poravnati dotična občina, v kateri so se nasadi poškodovali. Te dni so zopet neznanji zlikovci iztrgali več sadnih dreves ob državni cesti Maribor Ptuj. Orožniki zasledujejo krivce.

Iz Trbovelj

— Tržne cene. Včeraj na tukajšnjem živilskem trgu ni bilo posebno živahno. Nekaj kmetice je prineslo na trg svoje zgodnje prideleke, ostale prostore v tržnih lo-pah pa so zasedli branjevci. Cene zgodnji zelenjavi in povrtnini so še vedno visoke in ni pričakovati, da bi spričo sedanjega hladnega vremena kmalu padle. Tako je špinacea še vedno po 8 din kg, salata po 10 din, cvetaka pa celo po 16 din kg. Tudi jabolka so se podražila na 6 do 7 din kg, kar je razumljivo, saj gre sezona lanskega sadja h koncu. Neopravičeno visoke pa so cene zgodnji salati, zlasti radicu, ki ga branjevke na trgu prodajajo še vedno po 2 din merico, čeprav je te vrste zelenjave sedaj povsod dovolj. Neka kmetica je prodajala celo regrat, ki pa seveda ni šel v denar, čeprav ga je ponujala po 1 din merico. Jajca imajo staro ceno po 16 za kovača in se od velike noči niso nič pocenila, čeprav so kmetice to napovedovale. Precej pa je šel v denar semenski fižol in paradiznikove sadke, ki jih je bilo precej na trgu in so jih prodajali po 50 par. Na trgu so bili danes tudi prvi letošnji piščanci, ki so jih ponujali po 10 din komad, vendar so bili še tako majhni, da tega denarja niso bili vredni. Po vsej priliki draginja na našem trgu ne bo kmalu popustila in je povsem utemeljeno, da pristojni lokalni činitelji zavezujejo, da se Trbovelje vrstve v višji draginski nazred, ker je dokazano, da je večina življenjskih potrebščin v Trboveljah dražja kakor v Ljubljani, Celju in Mariboru ter drugih mestih, ki so v prvem draginskem razredu.

— Tukajšnje sokolsko gledališče bo gostovalo v soboto 7. maja v zagorskem Sokolskem domu s Klabundovo kitajsko igrjo v štirih dejanjih »Krog s kredov«, za katero pripeljejo igralci posebne dekoracije s seboj. Ta svojstvena igra, ki je žela na tukajšnjem odru velik uspeh, bo gotovo privabila veliko zagorskega občinstva v soboto zvečer v tamkajšnji Sokolski dom, zlasti ker tukajšnje sokolsko gledališče ni gostovalo v Zagorju že od leta 1931, ko je uprizorilo veseligr »Radikalna kura«, ki je mnogim Zagorčanom še gotovo v lepem spominu. Da slovi naše gledališče kot eno najboljših na podeželju, o tem so se že mnogi in lahko se bodo tudi Zagorjani v soboto prepričali.

Iz Laškega

— Praznovanje 1. maja je bilo v Laškem brez proslave še celo vsakoletni polnočni izlet mladine na vrh Huma je letos izostal. Sicer so napravili rudarji tudi letos svoj običajni izlet na Snubor, ki pa ni imel značaja kakor priredilte, marveč je bil res samo majniški izlet.

Cepljenje proti osepičam za občino Laško in Sv. Krištof bo v soboto 7. t. m. in sicer dopoldne za šolsko, popoldne pa za ostalo dečo. Cepljenje bo v šoli »A«.

— Karambol. Čestno križišče na Savinjskem trgu tvori stalno opasnost za pešce in pa tudi vozače, ki čisto ne upoštevajo, da je dopustna ekoi mesto samo brzina do največ 15 km. V tork ob 16. ure se je vozila tod neka družina iz Slav. Požege. Ravno v tem trenutku pa je zavil s svojim kolesom na omenjeno križišče krojaški pomočnik Brzlez Alojzij iz Laškega, in že je bil karambol tu. Pri tem je zadel blatnik avtomobila v kolo s tako silo, da je Brzlez gladko vrgel čez avtomobil na drugo stran ceste. Čisto slučajno pa je odnesel Brzlez le lažje poškodbe.

PRVA POMOC

— Gospod doktor, jaz v sanjah zelo pogosto govorim. Kaj naj storim proti temu?

— Storit ne smete ničesar, kar bi moral prikrivati svoji ženi.

Pol stoletja že deluje CMD, tarujmo že za pol stoletja!

Zločinska trgovina s mladimi dekletki
predočena brez izumisljene romantike!
Rafinirana metoda ogabnih trgovcev, ki pod
prevezo baletnih gostov prodajajo svoje
žrtve v zloglasne javne hiše Rio de Janeiro.
DANES VELIKA PREMIERA!
Mladini izpod 18 let film ni primern.
Kino z najnižjimi cenami od 2.50 Din naprej.

Najnapetiji film senosno!
BELI TOVOR
(LE CHEMIN DE RIO)
KINO SLOGA — Tel. 27-30.
Predstave ob 16. 19.15 in 21.15
ur! POZOR! Od danes naprej
znižane cene!

DNEVNE VESTI

— Promocija. V petek 29. aprila je bil na zagrebški univerzi promoviran za doktor-
vsa zdravstva g. Zvanut Franc, iz
Ljubljane, Čestitamo!

— Razpis slavnih mest. Pri kraljevski
banski upravi pravke banovine v Ljubljani
(oddelek za trgovino, obrt in industrijo —
turistični referat) se razpisujejo po bano-
vinskem proračunu službeni mesta: 1. urad-
niškega pripravnika VIII. položaja skupi-
ne in 2. pogodbenega oziroma honorarnega
uradnika. Za prvo mesto pridejo v poštev
diplomirani pravniki, od katerih se zahteva
pečat splošnih poznavanj še strokovna šolska
izobrazba (tudi tečaj višje hotelirske šole
v inozemstvu abiturijentski tečaj trgovske
akademije in slinilo) ter znanje tujih jezi-
kov (nemščine, francoščine in event. angle-
ščine. Od nosilcev za mesto pogodbenega
oziroma honorarnega uradnika pa se zahteva
va dovršena srednja šola ali enakovredna stro-
kovna šola, primerna praksa v tujko pro-
metni službi in znanje tujih jezikov (nem-
ščine in event. francoščine ali angleščine).
Plača po dogovoru. Prošnje opremljene s
potrebniimi dokazili in z listinami o izpol-
njevanju splošnih pogojev iz § 3 oz. 160 za-
kona o uradnikih, je vložiti do dne 31. ma-
ja 1938 pri obtem oddelku kraljevske banske
uprave.

— Literarne nagrade banske uprave. Da
bi poživila slovensko leposlovno produkcijo,
razpisuje kraljevska banska uprava tudi le-
tos za najboljša slovenska izvirna leposlov-
na dela literarne nagrade v skupnem znes-
ku 20.000 din (dvajsetsto dinarjev). Na-
grade se bodo dajale za leposlovna dela v
večini in nevezani besedi: ki bodo izšla v
tisku v dobi od 1. aprila 1938. do 31. marca
1939. Upoštevata se bodo samo izvirna dela,
ki bodo natisnjena prikriti, torej ne pre-
vodi, ne ponatisi in ne predelane izdaje že
izdanih del. Število in višina nagrad bo do-
ločilo razpisodajatelj, sestavljeno iz zastopnikov
organizacij književnikov in iz članov ime-
novanih od kraljevske banske uprave. Av-
torji, ki se mislijo udeležiti tega književne-
ga tekmovanja, naj predložijo svoja dela v
petih izvodih najkasneje do 31. marca 1939.
prosvetnemu oddelku kraljevske banske
uprave v Ljubljani.

— Vrhnika. Pevsko društvo »Ljubljanski
Zvon« priredi 10. maja ob pol devetih zve-
čer v Sokolskem domu koncert slovenskih,
hrvatskih, srbskih narodnih in umetnih pe-
smi, na kar se danes opozarjamo.

— V Dalmaciji se obeta dobra vinska le-
tina. V Dalmaciji kaže letos vinska trta zelo
dobro. Lani je znašal vsaj pridelek vina
v Dalmaciji 675.000 hl letos pa računajo,
da bodo pridelali nad en milijon hektolitrov
vina, če ne bo vremenskih nezdov.

— Borza dela v Ljubljani sprejme hlapca,
mlinarja, mizarja, kovača, kleparja, slašči-
čarja, 2 brusarja stekla, krojača, 3 čevljarje,
2 pečarja, 2 fasaderja in pleskarja.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da
bo spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo
v Ljubljani, Mariboru in Sarajevu. Najvišja
temperatura je znašala v Splitu 18, v Beo-
gradu in Sarajevu 16, na Sušaku 13, v Za-
grebu 11, v Ljubljani 10, v Mariboru 9,2.
Davi je kazal barometer v Ljubljani 764,5,
temperatura je znašala 2,5.

— Vlom v Zibiki. Oni dan je bilo vionit-
no v stanovanje učitelja Franca Zupanca v
Zibiki pri Podbeturku. Tat je odnesel svojo
moško obleko, dva para hlač, dva para gvo-
zarjev in več perila. Zupanc je oškodovan
za nad 2000 din.

— Mož dal ubiti in sežgati ženo. V Sibin-
nah blizu Petrinje sta bili umorjeni oni dan
soproga trgovca Sime Djakovića in njena
skušnica. Orožniki so zločin kmalu pojasni-
li. Sum je padel takoj na trgovca, ki je
dal zavarovati ženo, hišo in trgovino. Ko so
ga trdo prišli, je priznal, da je ubil ženo
in služkinjo, potem pa zažgal hišo, da bi
dobil zavarovalnino, v ta namen je najel
nekoga in mu dal 1000 din, obljubil mu je
pa še 10.000 din, če bo vse dobro opravil.

— V obup zaradi boleznij in bede. V Za-
grebu si je hotel končati življenje 19-letna
brezposelna delavka Slavica Pintarič. Popila
je večjo količino octove kisline in prepeljala
so jo v bolnico. V obup sta jo poglala beda
in težka bolezen na pljučih.

— Drago plačana nepredvidnost. Tudi v
Zagrebu imajo otroci navado obešati se na
tramvaj. To nepredvidnost je včeraj drago
plačal 11-letni Boris Hegedič. Obesil se je
na tramvaj, pa je nesreča hotela, da je pri-
šel z levo nogo pod kolesa, ki so mu jo
zdrobila v stopalu.

Iz Ljubljane

— Izlet v Tatro priredi Slovensko planin-
sko društvo letos od 2. do 12. julija. SPD
je potom Zveze planinskih društev tudi član
Asociacije slovenskih planinskih društev,
kjer so vključena poljska, češkoslovaška,
bolgarska in jugoslovanska planinska dru-
štva. Ena glavnih nalog navedene Asocia-
cije je, da skrbi za medsebojne stike in
posete, za spoznavanje slovenskih planin,
ljudi in običajev. V sedanjih časih, je še
posebno potrebno da se slovenski planinci
čim bolj združijo. Izlet planincev v Tatro je
zvezan s preslavo 50 letnice češkoslovaške-
ga planinskega društva v Pragi in s kon-
gresom Asociacije slovenskih planinskih
društev v Pragi. Planinski pohod jugoslo-
vanskih planincev v Tatro bo manifestacija
slovenskega življa. Gorovje Tatro ima ogo-
romno prirodnih lepot ter bodo naše planin-
ce vodili češkoslovaški tovarši po najlepših
rukah od Strbskega Plesa, preko Krivana,
Rusa in dalje do Dol Smokovca. Stroški so
sestavljeno iz prenočišč in prehrane
to razpisodajatelj. Vsem planincem, ki raz-
pisodajatelj s prostim časom v prvi polovici
julija 1. l. se najpojele pripravijo, da se
udeležijo izleta jugoslovanskih planincev v
Tatro. Za dodatne informacije dobite v pisar-
ni SPD Ljubljana: Aleksandrova cesta 4.

— Delo mešane italijansko-jugosloven-
ske komisije. Mešana jugoslovansko-itali-
jska komisija za razdelitev arhivov in
zemljišnih knjig v obojnih krajih delu-
je skoraj že dva tedna. Komisija se že
ni sestala od leta 1927. Zdaj je pa delo
pospešeno, tako da bo kmalu končano.
Zadnje dni dela komisija na Reki.

— Mladinski zdravniški v naši državi.
Sredi maja prispe v Jugoslavijo 150 ma-
darskih zdravnikov, ki posetijo Zagreb,
Daruvar, Plitvička jezera in Hrvatsko
Primorje.

— Konferenca železniških strokovnja-
kov v Dubrovniku. Od 10. do 21. tm. bo
v Dubrovniku konferenca jugoslovanskih
železniških strokovnjakov, na kateri se bo
govorilo o prevoznih postavkah in tari-
fah.

— Mnogo čehov poseti letos naše Pri-
morje. V Split je prišel ravnatelj »Čedo-
kaz« iz Prage g. Ludvik Halla. Njegov pri-
hod je v zvezi z organizacijo posebnih ta-
ko zvanih jadranskih vikarjev, ki bodo vo-
zili dvakrat na teden iz Prage na Jadran.
Na češkoslovaškem vladu za to izlete zelo
veliko zanimanje. Ravnatelj Halla je
izjavil, da bo letos poset češkoslovaških
letoviščarjev v našem Primorju zelo ve-
lik.

— Velik porast uvoza avtomobilov v
Jugoslavijo. Po uradnih podatkih se je
uvoz avtomobilov v Jugoslavijo v prvih
treh mesecih tekočega leta v primeri z
lanskim letom povečal po količini za 111,4,
po vrednosti pa za 159%. Tovornih avto-
mobilov smo uvozili 292, lani pa 154, po-
tisniških avtomobilov 673, lani pa 312.

— Nova vrsta vžigalic. V kratkem pri-
de v promet nova vrsta luksuznih vžiga-
lic iz lahkih in domačih tovarnih. Na
skatlicah, ki se bodo prodajale po 1 din,
so slike narodnih noš iz raznih krajev na-
še države.

— Nov grob. V Škofji Loki je umrl včeraj
v 76 leti starosti posestnik Ivan Žužek. Po-
kojniki je bil splošno znan in priljubljen. Za
njim žalujejo hči Angela sinova Tone in
Vinko, trije bratje, vnuki in vnukinje ter
mnogo prijateljev. Pogreb bo jutri ob 16.
izpred hiše na Mestnem trgu 43, na domače
pokopališče. Blag mu spomin, njegovim
svojem naše iskreno sožalje!

— Iz Sola Glasbene Matice ljubljanske se
pokaže javnosti v javno produkcijo, ki bo
v ponedeljek, dne 9. t. m. ob 1/47 zvečer v
veliki Filharmonični dvorani. Spored je iz-
redno zanimiv, nastopita mladinski zbor,
mladinski orkester, kakor tudi posamezni
instrumentalisti. Podrobnosti slede, danes
pa že opozarjamo starše, da pripeljejo mla-
dino k javni produkciji.

SVEŽE ŠČUKE SAMO DIN 10.— KG
danes in jutri dopoldne v trgovini
„RIBA“ Pogačarjev
trg

— Iz Tatvine v mestu. V neki gostilni v
Florjanski ulici je bila Franciški Filejevi,
Josičin Praznikovi in Ani Ognjenkovi ukra-
dena zlata damska ura, srebrna zapetnica
in par zlatih uhanov v skupni vrednosti
1600 din. Tat je ukradel zlatino iz sobe,
kjer so okradenke prenočevale. — Iz skla-
dišča Adolfa Heidergerja, v Vošnjaku uli-
ci, je nekdo odnesel za 250 din starega že-
leza — (Gostilničarji) Franji Osredkarjevi
v Tržni ulici pa je odnesel tat 15 skatel
cigaret, okrog 100 din. 6 kg težko šunko
ter svičen dežnik.

— Iz Zopet poskušal samomor. Reševalci
so bili davi pozvani v Nunske ulice, kjer
so naložili na avto 28 letno služkinjo Cecilijo
B. in jo prepeljali v bolnico. Služkinjo so
domači našli v njeni sobi nezvestno, za-
strupljeno s plinom Hotela si je končati
življenje, ni pa znano kaj jo je gnalo v
obup.

Z Zidanega mosta

— Se o pogrebu Božene Strnišev. V več-
rašnjem poročilu smo pomotoma izpustili,
da se je pogreba udeležilo tudi odposlanec
celjske Sokolske župe. S. Milka Grušnova,
župna načelnica, je v družbi dveh Sokolov v
kroju nosila prekrasen venec, ki ji ga je
poklonila celjska Sokolska župa. Pogreba
se je nadalje udeležili Sokoli v kroju in s
praporom iz Trbovelj in Zagorja. Sodi-
da se je pogreba udeležilo okoli 400 ljudi.

Izpred mariborskega sodišča

Maribor, 5. maja
Pred mariborskim sodiščem je bila da-
nes dopoldne končana razprava v tožbi
pekovskih mojstrov proti funkcionarjema
mariborske podružnice Zveze živilskih de-
lavcev Jugoslavije, in sicer predsedniku
Josipu Jazbinšku ter tajniku Avgustu Šun-
cerju. Oba sta namreč v imenu zveze 4.
novembra 1937. poslala Združenju pekov-
skih mojstrov pismo, v katerem sta oči-
tala pekoma, da so glede vprašanja uva-
janja uredbe o nočnem delu nekorektno po-
stopali poleg tega pa je pismo vsebovalo
še celo vrsto drugih očitkov, žaljivih za-
mojstev. Nekateri mojstri so se čutili pri-
zadeti in so vložili tožbo.

Pred sodnikom dr. Orbanom je bila da-
nes že tretja razprava, ki se je končala s
poravnavo. Obdolženca sta preklicala in
obžalovala vse inkriminirane očitke. Stro-
ške procesa nosita obe stranki.

Afera

»Privredne zadruge«

Maribor, 5. maja.
Afera Privredne zadruge se vedno bolj
širi. Mariborska policija prejema dan za
dnem številne dopise, v katerih prijavlja-
jo oškodovani zadrugarji svoje terjatve.
Pisma niso samo iz okolice Maribora, tem-
več tudi iz Celja, Ptuj, Ljutomer in dru-
god. Tako je neki zadrugar iz Celja sporo-
čil, da je imel do Privredne zadruge 25
tisoč din terjatve, ki datirajo že od lani.
Ko je zadrugi sporočil svoje terjatve, mu
»ravnatelj« najprej sploh ni odgovoril,
pozneje pa se je na vse načine skušal iz-
muzniti. Naposled mu je poslal pismo,
češ, da lahko denar kasira pri celjskem
poverjeniku. Ta pa je spet dejal, da mu
denarja ne more izplačati, dokler mu
»centrala« ne izda naloga za likvidacijo.
Tako se je zadeva vlekla v nedogled in na
denar čaka še danes. Slične stvari so se

dogajale tudi v drugih krajih, kjer je ime-
la zadruga svoje zastopnike in poverjeni-
ke. Po dosedanjih prijavah sodeč, je veliko
številno oškodovanih zlasti v savski bano-
vini in v okolici Ptuj, kjer so bili po-
verjeniki izredno agilni.

Preiskava je v polnem teku. Prijave se
množe iz dneva v dan, iz njih je razvidno
nezakonito poslovanje Privredne zadruge
v Mariboru. Po dosedanjih prijavah so-
deč, je Privredna zadruga oškodovala za
varovance za nad 600.000 din. V začetku
prihodnjega tedna bo posebna komisija
banske uprave pregledala poslovne knjige
ter skušala ugotoviti, na kakšni podlagi
je bila zadruga ustanovljena in če je ime-
la sploh podlago za korektno poslovanje.

Radioprogram

Podrobne sporede vseh evropskih radi-
jskih postaj in obilo zanimivega stiva dobite
v tedniku za radio, gledališče in film »NAŠ
VAL«, Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

★
Petek, 6. maja

11: Šolska ura: Materi! (Brezpos. učit. abi-
turienti, vodi g. Silvo Mehora). — 12: Po
naših stezicah (plošče). — 12.45: Poročila.
13: Napovedi. — 13.20: Pisan orkestralni
koncert (plošče). — 14: Napovedi. — 18:
Zenska ura: Podoželska gospodinja in tui-
ski promet (ga. Ivanka Velikonja). — 18.20:
Nekaj valček (plošče). — 18.40: Franeo-
ščina (g. dr. Stanko Leben). — 19: Napove-
di, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50:
10 minut za planince. — 20: Mozartova or-
kestralna ura (Radijski orkester). Predava
in na klavirju izvaja g. prof. L. M. Škerjanc.
22: Napovedi, poročila. — 22.30: Angleške
plošče. Konec ob 23. uri.

LJUBOSUMNOST

Vsa objokana vdova pride k svoji pri-
jateljici in ta jo skuša potolažiti z besed-
dami, da smo vsi umrljivi in da se bo itak
nekdo sestala s tistim, ki ga je ljubila.
Objokana vdova ji pa odgovori:
— Moja edina tolažba je, da zdaj vsaj
vem, kje preživlja moj dragi mož noči.

40.000 dinarjev

lahko dobite!

Kaj
pomeni teh 6 slik?

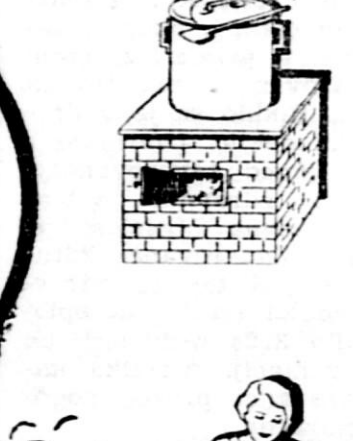
Vzemite doma v roko zavitek Radiona!
Prečitajte pozorno navodilo o upo-
rabi! Preudarite - h kateri od 6 točk
navodila spada teh 6 slik? Ne
pozabite na 7. maj - tedaj Vam
povemo vse v tem časopisu!

RADION

nagradno tekmovanje

RADION pere sam — pere prizanesljivo

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej Prekliti, izjave oeseda Din L.—
davek posebej.
Za plamene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 1 Din

NAMOCENA POLENOVKA

se še dobi pri I. Buzzolini, Lin-
garjeva ulica. 1393

KUŠEJE

— Enoosebno stanovanje
s kabineto in ločeno. Prodaj
dobro leto staro spalnico in več
drugih starih stvari. — Naslov
v upravi »Slov. Narodac«.

POSEBNE NOVOSTI

vseh oblačil, sport, kangarn,
obleke, pumparice, perilo itd
na jacecneje

PRESKER

Sv. Petra cesta 14

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8 Din

IVAN ŽUŽEK

POSESTNIK

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 6.
t. m. ob 16. uri izpred domače hiše na Mestnem trgu 43.
V ŠKOFJI LOKI, dne 4. maja 1938.

ANGELA, hči, TONE in VIKO, sinova,
ANDREJ, FRANCE, JOŽE, bratje,
FINI in AGNES, snahi,
INA, VLADIMIR, BRANKO, ADI, BIBCA, JAROMIR,
MILKO, ANJA, TONCEK, vnuki in vnukinje.

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica štev. 5

